

روان شناسی جنایی

نهمین ویدیو کانتر

برای آن: مریم مهذب

for
dummies
A Wiley Brand

ترجمه و چاپ در ایران، تحت امتیاز
انتشارات وایلی توسط انتشارات آوند دانش

WILEY

آوند دانش

نوشته‌ی: کانتور، دیوید وی. ۱۹۴۴-م.؛ Canter, David V.

عنوان و نام پدیدآور: روان‌شناسی جنایی / For Dummies نوشته‌ی دیوید کانتور؛ برگردان مریم مهذب؛ ویراستار طاهره صباغیان.

مشخصات نشر: تهران: آوند دانش، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۴۵۳ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۶۶۱-۴۱-۶

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: Forensic Psychology For Dummies, 2012.

موضوع: روان‌شناسی قانونی

موضوع: Forensic Psychology

شناسه‌ی افزوده: مهذب، مریم، ۱۳۶۴-، مترجم

رده‌بندی کنگره: RA ۱۱۴۸

رده‌بندی دیویی: ۶۱۴/۱۵

شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۵۷۲۳۵۹۱

آوند دانش

روان‌شناسی جنایی

نوشته‌ی دیوید کانتور

ویراستار: طاهره صباغیان

طراحی گرافیک: استودیو آوند دانش

تاریخ انتشار: تابستان ۱۳۹۸ - چاپ اول

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپ پرسیکا

نشانی دفتر نشر و مرکز پخش: ابتدای خیابان پاسداران، خیابان گل نبی، خیابان نازی‌موری، بن‌بست طلایی، پلاک ۴

تلفن: ۲۲۸۹۳۹۸۸، نمابر: ۲۲۸۷۱۵۲۲

فروشگاه: ضلع جنوبی پارک قیطریه، خیابان روشنائی، خیابان شهاب، نبش روشنندان، پلاک ۲۵، تن: ۲۲۳۹۰۰۳۳

صندوق پستی: ۱۹۵۸۵/۶۷۳ شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۶۶۱-۴۱-۶

قیمت: ۶۵۰۰۰ تومان کلمه‌ی حقوق این کتاب نزد ناشر محفوظ است

محدودیت مسئولیت / سلب مسئولیت از ایجاد ضمانت: هیچ مسئولیت یا ضمانتی متوجه ناشر یا نویسنده در قبال دقت یا کامل بودن متن اثر نیست و صریحاً از تمامی ضمانت‌ها، شامل و نه محدود به، ضمانت مناسب بودن برای هدفی خاص، سلب مسئولیت می‌کنند. به‌واسطه‌ی فروش یا مواد تبلیغاتی هیچ ضمانتی ایجاد نخواهد شد یا تعمیم نخواهد یافت. توصیه‌ها و راهکارهای ارائه‌شده در این اثر ممکن است برای هر موقعیتی مناسب نباشند. این اثر با استناد بر این تفاهم فروخته می‌شود که ناشر درگیر هیچ‌گونه کار حقوقی، حسابداری یا هرگونه خدمات حرفه‌ای دیگر نمی‌شود. چنانچه مشاوره‌ی حرفه‌ای موردنیاز باشد، از خدمات یک فرد حرفه‌ای باید بهره گرفته شود. نه ناشر و نه نویسنده نباید در قبال صدماتی که از این ناحیه حادث می‌گردد مسئول باشند. این مطلب که به سازمانی یا وبسایتی در این اثر ارجاع داده و/ یا به‌عنوان منبع احتمالی اطلاعاتی بیشتر معرفی می‌شود نباید به‌منزله‌ی آن باشد که ناشر یا نویسنده اطلاعات یا توصیه‌هایی را که سازمان یا وبسایت ارائه می‌کنند صحه می‌گذارد. علاوه بر این، خوانندگان باید از این مطلب آگاه باشند که وبسایت‌های اینترنتی که در این اثر فهرست شده‌اند ممکن است در حداثی که این اثر نوشته شده است تا زمانی که خوانده می‌شود، تغییر کنند یا محو شوند.

پیشگفتار

نخستین بار با مطالعه‌ی کتابی به نام *سایه‌های مجرمانه*^۱ که در سال ۱۹۹۴ چاپ شده بود، با آثار و دنیای دیوید کانتر آشنا شدم. عنوان فرعی کتاب «در ذهن قاتل زنجیره‌ای» بود و به این دلیل جذب کتاب شدم که کمک می‌کرد زیر پوست مجرمان تخیلی‌ای رخنه کنم که در رمان *بازرس ربوس*^۲ به آن‌ها می‌پرداختم. کتاب کانتر روشن و منطقی بود. هانا آرنست پیش‌تر از اصطلاح «پیش‌افتادگی شرارت»^۳ برای توصیف نازیسم و قساوت‌هایی که به نام پیروان آن انجام می‌شد، استفاده کرده بود. پروفیسور کانتر این‌گونه استدلال می‌کند که قاتلان زنجیره‌ای واقعی، به‌ندرت به همتایان تخیلی و داستانی خود شباهت دارند. این افراد، معمولی‌اند و جذابیت خاصی ندارند. پیش از اینکه مهارت‌های خارق‌العاده‌ای داشته باشند، خوش‌شانس‌اند و کمتر پیش می‌آید قربانیان خود را وارد بازی‌های فکری پیچیده کنند.

البته هنر مهم در داستان‌پردازی‌ها جایی برای شخصیت‌هایی نظیر هانیبال لکتر هست؛ اما در این مورد او به دنیای داستان‌پردازی و افسانه‌سرایی تعلق دارند. کتاب پیش رو، توضیح می‌دهد که دلیل آن چیست. ضمن اینکه به توضیح بسیاری مطالب دیگر نیز می‌پردازد. پروفیسور کانتر، راهنمایی جالب و جامع و قابل‌درک است. او اسطوره‌ای را بررسی می‌کند که برن‌شناسان جنایی مطرح می‌کنند (و در فیلم‌ها، تلویزیون و رمان‌ها به تصویر کشیده می‌شود) و نشان می‌دهد این افراد، بااستعداد اما منزوی‌اند و با مشکلاتی چون اعتداد به مشروبات الکلی یا ناتوانی در حفظ روابط عاطفی دست‌به‌گriبان‌اند. در دنیای واقعی، روان‌شناسان جنایی به این مسئله می‌پردازند که انسان‌ها به چه دلیل مرتکب بزه‌کاری می‌شوند و بیشتر احتمال دارد چه نوع جرایمی را مرتکب شوند. آن‌ها همچنین به ماهیت شرارت می‌اندیشند و اینکه آیا اصولاً شرارت تشخیص‌دادنی هست یا نه.

در این کتاب، توضیحات روشنی درباره‌ی اصطلاحاتی همچون «روان‌پریشی، اسکیزوفرنی و سادیسم» می‌یابید. این اصطلاحات هم در دنیای واقعی و هم در دنیای داستان‌پردازی به کار می‌رود، اما میزان دقت استفاده از آن‌ها بسیار متفاوت است.

پروفیسور کانتر همچنین به روش‌هایی (از زبان بدن گرفته تا نقشه‌برداری مغزی) می‌پردازد که با استفاده از آن‌ها می‌توانیم تشخیص دهیم آیا فرد در حال دروغ گفتن

1. *Criminal shadows*

2. *Inspector Rebus*

3. *the banality of evil*

است یا خیر. روان‌شناسان جنایی، با نهادهای گوناگون اعمال قانون همکاری می‌کنند و ممکن است از آن‌ها بخواهند در جلسات مصاحبه با شهود شرکت کنند. یکی از جالب‌ترین پرونده‌هایی که در این کتاب از آن بحث می‌شود، مربوط به راننده اتوبوس ربوده‌شده‌ای است که در آن برای استخراج مشاهدات شاهد، از هیپنوتیزم استفاده شده است.

نویسنده، در مقام متخصص ترسیم نیم‌رخ جنایی آماده است تا تصورات غلطی را که در مورد این تخصص مطرح می‌شود، از بین ببرد. ترسیم نیم‌رخ جنایی می‌تواند برای مأموران پلیس بسیار کارآمد باشد، ولی باید با احتیاط استفاده شود. پروفیسور کانتر به پرونده‌ای اشاره می‌کند که در آن مأموران پلیس به دنبال مجرمی می‌گشتند که ناخن یکی از دست‌هایش بلند بود. افسر مسئول تحقیقات، این‌گونه استدلال کرد که مجرم، گیتاریست است. اگر این پرونده مربوط به یکی از داستان‌های شرلوک هولمز بود، این استدلال می‌توانست قانع‌کننده باشد، ولی در اینجا به استدلال محکم‌تری نیاز است.

بسیار متأسفانه، پروفیسور کانتر این موضوع را نیز بررسی می‌کند که روان‌شناسی جنایی چگونه می‌تواند به زه‌دیدگان کمک کند. زه‌دیدگان اغلب فراموش می‌شوند؛ چه در دنیای واقعی و چه در داستان‌ها. در حوزه‌ی روان‌شناسی جنایی است که به این افراد توجه می‌شود.

چه دانشجویی سخت‌گیران باشد و چه صرفاً علاقه‌مند به دانش‌اندوزی، کتاب حاضر به شما کمک خواهد کرد تا بهیچ‌وجه خود را از روان‌شناسی جنایی افزایش دهید. می‌توانم به جرئت بگویم، این کتاب برای نویسنده‌ی داستان‌های جنایی نیز مفید است. البته ما همچنان قاتلان داستان‌های خود را در کتاب هیولاهایی به تصویر خواهیم کشید که تمایل شدیدی به حل معما و باقلا و نه‌مانند تراب قرمز مرغوب دارند.

ایان رانکین^۱

1. Ian Rankin

فهرست مطالب در یک نگاه

مقدمه	۱
بخش ۱: موفقیت در روان‌شناسی جنایی: رشته‌ای در حال رشد	۹
فصل ۱: کشف حقیقت درباره‌ی روان‌شناسی جنایی	۱۱
فصل ۲: کشف دنیای بزهکار	۳۱
فصل ۳: ارائه‌ی نظر کارشناسی: روان‌شناسی جنایی و حقوق	۵۷
بخش ۲: کمک به سیستم پلیس در حل پرونده‌ها	۷۷
فصل ۴: مصاحبه با شاهد و بازپرس و بازبینی پرونده	۷۹
فصل ۵: روکردن دست‌و‌پایه‌ها و کشف فریب‌کاری‌ها	۱۰۵
فصل ۶: ترسیم نیم‌رخ جنایی مجرم‌ان و تشخیص انواع جرایمی که مرتکب می‌شوند	۱۳۷
فصل ۷: بزه‌دیدگان و آنچه پشت‌سر گذاشته‌اند	۱۶۹
فصل ۸: پیشگیری از جرم: مشکلات و روش‌ها و شیوه‌ها	۱۹۳
بخش ۳: بررسی ذهن مجرم	۲۱۵
فصل ۹: بررسی و آزمایش و ارزیابی روان‌شناسی مجرم‌ان	۲۱۷
فصل ۱۰: تشخیص شرارت: ارزیابی ذهن مجرم	۲۲۷
بخش ۴: روان‌شناسی در دادگاه	۲۵۱
فصل ۱۱: ارائه‌ی مشاوره در زمینه‌ی رسیدگی‌های قضایی	۲۵۳
فصل ۱۲: جنبه‌های روان‌شناختی رسیدگی‌های قضایی	۲۸۳
بخش ۵: کمک به بزهکاران و درمان آن‌ها	۳۰۵
فصل ۱۳: مداخله کردن برای بازپروری بزهکاران	۳۰۷
فصل ۱۴: سروکار داشتن با خشونت	۳۳۱
فصل ۱۵: درمان مجرم‌ان جرایم جنسی	۳۴۹
فصل ۱۶: رسیدگی به بزهکاران نوجوان	۳۶۹

بخش ۶: بخش ده‌تایی‌ها	۳۸۷
فصل ۱۷: ده شرط برای فعالیت در مقام روان‌شناس جنایی	۳۸۹
فصل ۱۸: ده مرحله برای تبدیل شدن به روان‌شناس جنایی حرفه‌ای	۳۹۹
فصل ۱۹: ده حوزه‌ی در حال ظهور در روان‌شناسی جنایی	۴۰۹
فصل ۲۰: ده پرونده‌ای که روان‌شناسی جنایی در آن‌ها نقش اساسی داشته است	۴۱۹

www.ketab.ir

در سال ۱۹۸۵، افسر پلیسی در اسکاتلند یارد از من درخواست کرد در جلسه‌ای حاضر شوم که قرار بود در آن، تحقیقات جنایی مربوط به مجموعه‌ای از تجاوزات به‌عنف و قتل که در اطراف لندن ارتکاب یافته بود، برنامه‌ریزی شود. تا آن زمان، در دوران کاری‌ام هرگز با پلیس یا مجرمان برخورد نکرده بودم و زمانی که از من پرسیدند: «آیا می‌توانی تا پیش از آنکه مرد مذکور مرتکب قتل دیگری شود، به حل پرونده کمک کنی؟» تا حدودی متعجب شدم. من موافقت کردم به تحقیقات جنایی مذکور کمک کنم. موفقیت‌هایی که در نهایت به دست آمد، زندگی‌ام را دحول کرد. در نتیجه، وارد دامنه‌ی گسترده‌تری از تحقیقات پلیسی شدم و سپس، درباره‌ی کارشناسی‌های روان‌شناختی ارائه‌شده در دادگاه اظهارنظر کردم. پس از آن، برنامه‌های بازپروری بزهکاران و بررسی روندهای ارزیابی خطرات احتمالی این افراد، در صحت آزادی‌شان، آغاز کردم. همچنین با بسیاری از قاتلان و سارقان و سایر بزهکاران و بزه‌دگان صحبت کردم.

اینجا بود که بخش از حوزه‌ی روبه‌رشد روان‌شناسی جنایی تبدیل شد. مقاله‌های مرتبط را مطالعه کردم. کتاب‌ها سخنرانی کردم و با همکاران و دانشجویانم در مورد اینکه کدام‌یک از جرم‌ها، علوم رفتاری (به‌ویژه روان‌شناسی) بر امور حقوقی اثرگذار است و در آن کاربرد دارد، به بحث پرداختم. من به روش‌های متفاوتی که روان‌شناسی بر تمام جنبه‌های فرایندهای قضایی تأثیر می‌گذاشت، به‌شدت علاقه‌مند شده بودم.

از آن روز سرنوشت‌ساز تا امروز دریافته‌ام که در همه‌ی جنبه‌های زندگی، پرسش‌هایی از این دست ذهن بسیاری از مردم را درگیر می‌کند. چه عاملی موجب بزهکاری افراد می‌شود و روان‌شناسی چگونه می‌تواند در طول تحقیقات جنایی، رسیدگی قضایی، اصلاح و درمان و بازپروری مجرمان و کمک به زندانیان، کارآمد باشد. هدف این کتاب، پاسخ‌دادن به این پرسش‌هاست.

درباره‌ی این کتاب

در این کتاب، به همه‌ی آنچه پس از گزارش وقوع جرم رخ می‌دهد می‌پردازم؛ از سروکارداشتن با محکومان گرفته تا در صورت امکان، کمک به آن‌ها برای اجتناب از ارتکاب جرم در آینده. همچنین برای اینکه هیجان فعالیت تخصصی در دنیای واقعی را نشان دهم، برای روان‌شناسی جنایی مثال‌هایی خواهم آورد.

با وجود این، چند نکته هست که به آن‌ها نمی‌پردازم: انگیزه‌ای که نویسندگان داستان‌های تخیلی از آن سخن می‌گویند (طمع‌ورزی، حسادت، انتقام، ... در واقع اساساً از به‌کاربردن واژه‌ی مبهمی چون «انگیزه» می‌پرهیزم)؛ اینکه آیا مجرمان با مادر خود رابطه‌ی خوبی داشته‌اند یا نه؛ آیا این اشخاص از نظر بیولوژیکی به مشکلی دچار هستند. روان‌شناسی جنایی *For Dummies*، دورنمای وسیع‌تر و جالب‌تری را در اختیارتان می‌گذارد. از اسطوره‌هایی چون «ترسیم نیم‌رخ جنایی بزهکار» فراتر می‌روم و مسائل را عمیق‌تر از اینکه آیا بزهکاران، مجرم به دنیا آمده‌اند یا در طول حیاتشان به مجرم تبدیل شده‌اند، بررسی می‌کنم. در این کتاب نشان می‌دهم که روان‌شناسان جنایی در واقع چه فعالیت‌هایی را انجام می‌دهند و علت انتخاب روش‌هایی که در راستای انجام دادن فعالیت‌های خود برمی‌گزینند، چیست.

با وجود اینکه روان‌شناسان علاقه‌مندند اصطلاحات تخصصی را به کار ببرند، توضیح آنچه انجام می‌دهند، بدون این اصطلاحات، ناممکن نیست. در موارد اندکی که به نظر من این اصطلاحات تخصصی اجتناب‌ناپذیر باشد، از روشن‌بودن معنای آن‌ها اطمینان حاصل می‌کنم. بنابراین، چنانچه هیچ شناختی هم از دانش روان‌شناسی نداشته باشید، شاید این کتاب برای شما مفید خواهد بود. اگر پیش‌تر، کتابی روان‌شناسی مطالعه کرده‌اید، در این رشته تحصیل کرده‌اید، خواهید دید که در این کتاب بسیاری از ابعاد روان‌شناسی به شیوه‌ی جدیدی ارائه شده است. در صورتی که اندک ارتباطی با روان‌شناسی جنایی داشته‌اند یا به این فکر می‌کنید که در این رشته مشغول کار شوید، دامنه‌ی مطالب این کتاب، نقطه‌ای در اختیارتان خواهد گذاشت تا بتوانید مسیر خود را بیابید.

روان‌شناسی جنایی، رشته‌ای تخصصی است. بنابراین، الزامات و مشکلات مرتبط با این تخصص را شرح می‌دهم. با وجود این، حتی اگر فقط کنج‌کاوی بدانید داستان از چه قرار است، آگاهی از اصول و فرایند‌های موجود در این رشته، چنانچه با یک روان‌شناس جنایی روبه‌رو شوید، کارآمد خواهد بود (وادقانه بگویم که روان‌شناسان جنایی، اصلاً ترسناک نیستند).

به عقیده‌ی من، کتاب‌های موجود در کتابخانه‌ها، در مبحث خود کمیگر را خطاب قرار می‌دهند و محتوای خود را توصیف می‌کنند و کتاب‌های مرتبطی را برای مطالعه پیشنهاد می‌دهند. روان‌شناسی جنایی *For Dummies* نیز جزو همین کتاب‌هاست. در هر بخشی که بتوانید اطلاعات بیشتری را در جای دیگری بیابید، این مسئله را روشن کرده‌ام؛ اما این نکته را نیز به ذهن بسپارید که من درباره‌ی مطالبی که در سایر کتاب‌ها آمده، نظرم را می‌گویم و طبیعی است مانند هر گفت‌وگوی دیگری، در این موارد نیز همه‌ی افراد با یکدیگر اتفاق نظر نداشته باشند. بنابراین،

اگر می‌خواهید نظر بقیه‌ی متخصصان را هم بدانید، می‌توانید به کتاب *علوم قانونی For Dummies*، اثر دی. پی. لایل، رجوع کنید. به دلیل ارتباط نزدیک روان‌شناسی جنایی با حقوق، هر جا لازم باشد، مسائل قانونی را ذکر خواهیم کرد، ضمن اینکه من روان‌شناسم نه حقوق‌دان. اگر می‌خواهید از مسائل حقوقی سر در بیاورید، همان کاری را بکنید که من می‌کنم؛ به کتاب *Law For Dummies*، اثر جان ونتورا، رجوع کنید. این نکته را مدنظر قرار دهید که این کتاب درباره‌ی حقوق ایالات متحده است و هر کشوری در خصوص مسائل حقوقی روند متفاوتی را در پیش می‌گیرد. اگرچه دیدگاه متخصصانی چون جرم‌شناسان، اندیشمندان علوم سیاسی، تاریخ‌دان‌ها و انسان‌شناس‌ها به غایت ارزشمند است، من به این رشته‌ها ورود نخواهم کرد. موضوع کتاب پیش رو روان‌شناسی جنایی است و روان‌شناسان بر افراد و ارتباط آن‌ها با یکدیگر تمرکز می‌کنند.

قواعد رعایت شده در این کتاب

برای سهولت دسترسی به آنچه در پی آن هستید، این اصول را رعایت کرده‌ام:

«حروف، ماژیک، نشانه‌های اصطلاحات جدید و تخصصی است که در همان جا ترفیع شده‌اند. گاهی نیز برای تأکید بر مطالب از آن‌ها استفاده می‌شود.»

«جملاتی که با حروف، حاشیه‌ها و نشانه‌ها مشخص شده‌اند، ترتیب مطالب را نشان می‌دهد.»

تلاش کرده‌ام تا حد امکان از اصطلاحات و مفاهیم تخصصی استفاده نکنم؛ اما همه‌ی فعالیت‌های تخصصی کلماتی هستند که برای اشخاص مشغول در آن حوزه، معنای معینی دارد. تسلط بر این اصطلاحات که با حروف ماژیک مشخص شده، کمک می‌کند تا هر جا که بحث جرم و مجرم مطرح است، سرگرد نباشید.

دوست داشتم این کتاب تا حدودی جنبه‌ی طنز هم داشته باشد، اما بیرون آوردن نکات طنز از لابه‌لای مطالب تجاوز به عنف و قتل یا حتی شایع‌سازی جرایم مادی همچون سرقت و سرقت مقرون به آزار یا تهدید، حتی اگر نامطلوب باشد هم نباشد، امر دشواری است. خود مجرمان نیز مضحک نیستند (البته برخی از آن‌ها دلقک‌اند). در مقام یک متخصص، می‌توانم هر از گاهی لبخندی روی لبان هیئت منصفه بنشانم؛ بنابراین در این کتاب نیز هر زمان که ممکن باشد، همین کار را انجام خواهم داد. با وجود این، امیدوارم این تلاش‌ها موجب نشود مطالبی که بیان می‌کنم، بی‌اهمیت جلوه کند.

آنچه لازم نیست بخوانید

یکی از مشکلات اکثر کتاب‌ها این است که مباحث از نخستین صفحه آغاز می‌شود و به صورتی یکنواخت و مرتبط، تا آخرین صفحه ادامه می‌یابد. اما تفکرات و اندیشه‌ها در یک خط مستقیم قرار نمی‌گیرد و شما هم اغلب تمایل ندارید مطالب را به ترتیبی که نویسنده تعیین می‌کند، مطالعه کنید.

این کتاب به شیوه‌ای متفاوت نوشته شده است. به طور کلی، مطالب هر فصل، مستقل از بقیه‌ی فصل‌هاست و می‌توانید آن‌ها را به هر ترتیبی که تمایل دارید مطالعه کنید؛ اما اگر مطالب را به ترتیبی که آمده است بخوانید، درک بهتری از آن‌ها پیدا می‌کنید. برای اینکه در این مسیر یاری‌تان دهم، مطالبی را که می‌توانید از آن‌ها بگذرید، به طریقی مشخص می‌کنم. کادرهای خاکستری حاوی نمونه‌های تاریخی یا نظریه‌هایی با جزئیات بیشتر است که در صورت ذکر نشدن، ممکن است روشنی و روانی مطالب به هم بخورد. شما می‌توانید از خواندن این مباحث صرف‌نظر کنید یا آن‌ها را درک بهتری از آنچه مطالعه می‌کنید به دست آورید، این بخش‌ها را نیز بخوانید.

تصورات خنده‌دار

نزدیک به پنجاه سال است که درباره‌ی مباحث روان‌شناسی برای اقشار مختلف سخنرانی کرده‌ام (آن‌قدر هم طولانی به نظر نمی‌رسد) و همین موضوع به من کمک کرد تا در هنگام نگارش این کتاب، شما را در ذهنم تداعی کنم. کلمه‌ی *Dummies* که در عنوان کتاب آمده، فقط به این معناست که فرض من این بوده هرچند در روان‌شناسی جنایی تخصص ندارید به محض باهوش هستید که از این کتاب هر زمان که نفعی برایتان داشته باشد، استفاده کنید. تصور من این است که شما به ترکیبی از این موارد علاقه‌مندید:

« به مباحث حوزه‌ی جرم و مجرم علاقه دارید، ولی به تازگی به تازگی در خصوص آنچه داستان‌های تخیلی و برنامه‌های مستند به گونه‌ای سطحی در اختیاران می‌گذارند، اطلاعات بیشتری به دست بیاورید.

« بدتان نمی‌آید در مقام روان‌شناس جنایی مشغول به کار شوید و کنج‌کاوی‌تان از محتوای این رشته سر در آورید.

« اطلاعات کمی درباره‌ی نظام عدالت کیفری در اختیار دارید و به این می‌اندیشید که دانش مطالعه‌ی افراد چگونه می‌تواند بر مؤثرتر بودن این نظام تأثیر بگذارد.

« مشغول تحصیل در رشته‌ی روان‌شناسی هستید و ذهن‌تان پر شده است از تجربیات آزمایشگاهی مصنوعی و این جزئیات که کدام ناحیه از مغز زمانی که افراد دست به اعمال عجیب و نامعمول می‌زنند، روشن می‌شود. بنابراین می‌خواهید بدانید روان‌شناسان در دنیای واقعی چه فعالیت‌هایی انجام می‌دهند.

« در زمینه‌ی حقوق یا مقوله‌ی بزهکاری تحقیق می‌کنید، در حال نگارش کتاب یا مقاله‌ای هستید یا مشغول ساخت مستندی هستید و می‌خواهید اطلاعات بیشتری درباره‌ی روان‌شناسی و نحوه‌ی ارتباط آن با حقوق کسب کنید.

ترتیب مطالب این کتاب

به جز بخش اول و آخر، هر بخش این کتاب جنبه‌ی متفاوتی از روان‌شناسی جنایی را بررسی می‌کند. بنابراین می‌توانید همان بخشی را که در خصوص مطالب آن کنج‌ناویز انتخاب کرده و مطالعه را از همان جا آغاز کنید.

بخش اول: مرفقیت در روان‌شناسی جنایی: رشته‌ای در حال رشد

روان‌شناسی جنایی رشدی با سرعت در حال رشد است و در موقعیت‌های گوناگون، شکل‌های مختلفی به خود می‌گیرد. این بخش تصویری کلی درباره‌ی روان‌شناسی جنایی در اختیارتان قرار می‌دهد تا بتوانید به‌سهولت آن را شناسایی کنید. در فصل ۱، فعالیت‌های گوناگونی را که روان‌شناسان جنایی انجام می‌دهند، ارزیابی می‌کنم. در فصل ۲، به برخی ابعاد می‌پردازم که مهربانانه بزهکاری تعدادی از افراد می‌شود و در فصل ۳ نشان می‌دهم که روان‌شناسی جنایی چه ارتباطی با فرایندهای حقوقی دارد.

بخش دوم: کمک‌کردن به مأموران پلیس در حل پرونده‌ها

در بسیاری از داستان‌های تخیلی با موضوع جنایی، به نحوی از مداد ناله‌ی روان‌شناختی در حل پرونده‌ها استفاده می‌شود. در حقیقت، این فقط بخش کوچکی از فعالیت‌هایی است که روان‌شناسان جنایی به آن می‌پردازند؛ اما همین بخش است که هیجان شما را برمی‌انگیزد و نقطه‌ی عطف سفر شما به دنیای روان‌شناسی جنایی به شمار می‌آید.

به‌دست آوردن اطلاعات مفید از شهود و بزه‌دیدگان در طول بازجویی‌ها (در فصل ۴ به آن خواهم پرداخت) به آن راحتی نیست که در فیلم‌های سینمایی به تصویر می‌کشند. همه‌ی افرادی که با مأموران پلیس صحبت می‌کنند، حقیقت را نمی‌گویند و بنابراین، تشخیص دادن تلاش اشخاص برای فریب‌کاری (یا حتی دروغ‌گویی محض) موضوع

بحث برانگیزی است که فصل ۵ را به آن اختصاص داده‌ام. استفاده‌ی صحیح از اطلاعاتی که مأموران پلیس به جمع‌آوری آن‌ها می‌پردازند، موضوعی را مطرح می‌کند که اغلب با عنوان «ترسیم نیم‌رخ جنایی» از آن یاد می‌شود (فصل ۶). در فصل ۷، موضوع مهم اما اغلب مغفول مانده‌ی کمک به بزه‌دیدگان جرایم را بررسی می‌کنم و در فصل ۸ به پیشگیری از جرم و کاهش وقوع آن می‌پردازم.

بخش سوم: بررسی ذهن مجرم

روان‌شناسی جنایی مانند هر علم دیگری، در ارزیابی‌های خود متکی بر روش‌هایی دقیق است. اما اشخاص، به‌ویژه بزه‌کاران، اشیای بی‌جان نیستند که بتوان آن‌ها را روی میز آزمایشگاه گذاشت و از ابزار دقیق اندازه‌گیری و سنجش برای بررسی‌شان استفاده کرد. بنابراین، فرایندهای گوناگون ارزیابی و سنجش در نظر گرفته می‌شود تا بتوان خصایص مهم بزه‌کاران، همچون تشخیص وضعیت روانی آن‌ها و ارتباط این وضعیت با فرایندهای حقوقی را بررسی کرد (فصل ۹ را به این موضوع اختصاص داده‌ام). گروهی کوچک اما مهم از بزه‌کاران، مشکلات روانی قابل مشاهده‌ای ندارند و بسیار «سراپا» با عنوان «شُرور» از آن‌ها یاد می‌کنند. در فصل ۱۰ به معنای دقیق این نوع بی‌عفت می‌پردازم و به‌شکلی بدون هیجان آن‌ها را بررسی می‌کنم.

بخش چهارم: روان‌شناسی در دادگاه

روان‌شناسی جنایی، حیات خود را با کمک به رسیدگی‌های قضایی آغاز کرد و در حال حاضر، یکی از ویژگی‌های رایج جلسات استماع دادگاه‌ها به شمار می‌رود. در فصل ۱۱، توضیح داده‌ام که این فرایند چگونه عمل می‌کند. در فصل ۱۲، پیشرفت‌های جدید راهنمایی و کار را (به خصوص در ایالات متحده)، برای اینکه سخنان تأثیرگذارتر و قابل‌درک‌تری داشته باشند بررسی کرده‌ام.

بخش پنجم: کمک به بزه‌کاران و زندان آن‌ها

بسیاری از روان‌شناسان جنایی، روانه‌ی زندان می‌شوند؛ اما به این منظور که به زندانیان و گاهی به مدیریت زندان کمک کنند. در فصل ۱۳، سیوه‌های گوناگون کمک‌های روان‌شناختی و درمان‌های رایج برای بزه‌کاران را می‌کاوم. در همین راستا، دو موضع اهمیت بسیار دارد؛ یکی اعمال خشونت‌آمیز و دیگری جرایم جنسی و بنابراین فصل‌های جداگانه‌ای برای بررسی آن‌ها در نظر گرفته شده است (به‌ترتیب، فصل ۱۴ و ۱۵). جوانان بزه‌کار، مشکلات خاصی را به وجود می‌آورند؛ در نتیجه، فصل ۱۶ را به آن‌ها اختصاص داده‌ام.

بخش ششم: بخش ده‌تایی‌ها

چنانچه بخواهید در خصوص جنبه‌های حرفه‌ای روان‌شناسی جنایی اطلاعات بیشتری کسب کنید، ده جنبه‌ی مهم این رشته را در فصل ۱۷ توصیف می‌کنم. در فصل ۱۸، ده مرحله‌ای را فهرست می‌کنم که متخصصان فعال در حوزه‌ی روان‌شناسی جنایی، باید آن‌ها را طی کنند. با توجه به اینکه روان‌شناسی جنایی، حرفه‌ای به‌سرعت در حال رشد است، در فصل ۱۹ ده حوزه از این حرفه را برشمرده‌ام. فصل ۲۰ را نیز به ده پرونده‌ای اختصاص داده‌ام که روان‌شناسی جنایی به‌طرز موفقیت‌آمیزی در حل آن‌ها مشارکت داشته است.

نمادهای به‌کاررفته در این کتاب

در این کتاب، از چندین نماد برای برجسته کردن اطلاعات استفاده شده است. معنای آن‌ها بدین شرح است:

این نماد نکاتی را ذکر می‌کند که به‌ذهن سپردن‌شان ارزشمند است.

به‌خاطر بسپارید

این نماد نشان می‌دهد که در آن قسمت، تصورات نادرست درباره‌ی یک موضوع مستقیماً در هم شکسته می‌شود.

اسطوره‌شکن

این نماد نشان‌دهنده‌ی تجربیات شخصی‌ام در آن زمینه است تا داستان‌هایی واقعی در اختیارتان گذاشته باشم.

حکایت

این نماد راهنمایی‌تان می‌کند که کجا تفاوت‌های سوچو در تاسیس دنیا را توصیف می‌کنم و چه مواقعی بر کشور یا ناحیه‌ی قضایی معینی تمرکز دارم.

سرنخ منطقه‌ای

این نماد بخش‌های عجیب تحقیقات جنایی و رفتارهای مجرمانه را آشکار می‌سازد.

عجیب اما واقعی

مقصد بعدی

شما می‌توانید این کتاب را به هر ترتیبی که بخواهید بخوانید؛ زیرا شیوه‌ی نگارشم به‌گونه‌ای بوده که از هرکجا مطالعه را آغاز کنید، به مشکل برخوردید. می‌توانید